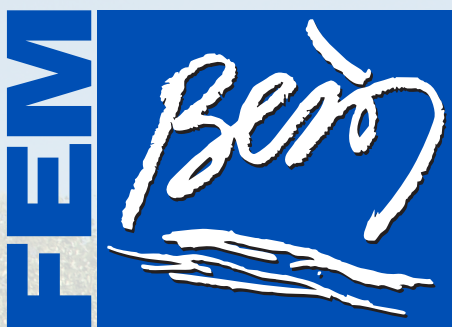

BUTLLETÍ NÚM. 5

Gener 2016

Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs

ENTREVISTA AMB XAVIER MARTÍ
President d'Associació Hàbitats

NOVA COMISSIÓ DE GOVERN
Sergi Mingote reelegit president del Consorci

CAMÍ FLUVIAL DEL CONGOST
Arranjat i inaugurat el tram que uneix
La Garriga i Figaró-Montmany

PORTADA: Riu Ripoll

FEM BESÒS

NÚM. 5 Gener de 2016

EDITA
Consorti per a la Defensa de la Conca del riu Besòs

Avda. St. Julià, 241
08403 GRANOLLERS
(Barcelona)
Tel.: 93 840 52 70
Fax: 93 849 88 42
E-mail: besos@besos.cat
www.besos.cat

PRESIDENT
Sergi Mingote

CONTINGUTS I REDACCIÓ
Mercè Fernández
Manel Isnard

DISSENY I MAQUETACIÓ
Mercè Fernández
Josep Calvet

TIRATGE
2.000 exemplars

IMPRESSIÓ
BB Gràfics, S.L.

D.L. B-22853-97

Exemplar gratuït, imprès en paper 100% ecològic.

També podeu accedir a aquest butlletí dins www.besos.cat.

Consorti per a la Defensa de la Conca del

Entitat Delegada per al Sanejament

SUMARI

3 CARTA DEL PRESIDENT
Il·lusió, ganes i responsabilitat

4 LES VEUS DE LA CONCA
Entrevista amb Xavier Martí, president d'Associació Hàbitats
“Conèixer el que tens a casa teva és el primer pas per estimar-ho”

8 NOVA COMISSIÓ DE GOVERN

10 NOTÍCIES

12 ARRANJAT EL CAMÍ FLUVIAL DEL RIU CONGOST ENTRE FIGARÓ I LA GARRIGA, NOVA ALTERNATIVA A LA C-17

14 ENTREVISTA A EUGÈNIA MARTÍ,
Investigadora del CEAB-CSIC
“L'URL ens ha permès fer investigacions fins ara impossibles”

Ha estat notícia...

La XIII Bici-
cletada del
Besòs-Deca-
bike, amb un
miler de par-

ticipants, ha vingut carregada de novetats, com la festa amb *zumba* i *spinning* organitzada per la botiga **Decathlon Port Fòrum** (pàg. 11).

Fa un any de l'entrada en funcionament de l'**Urban River Lab**.

Un temps durant el qual el laboratori ha acollit investigadors d'arreu del món. Parlem amb l'Eugènia Martí d'aquests treballs (pàg. 15).

L'ascensor del FEM Besòs

Els nostres camins fluvials es consoliden com a espais d'oci, de pràctica esportiva i de trobada amb la natura. Per aquest motiu, continuem treballant per millorar-los i fer-los accessibles a la ciutadania, com s'ha fet al tram del riu Congost comprès entre La Garriga i Figaró-Montmany.

Llençar les tovalloletes humides pel vàter és una pràctica molt estesa i que està ocasionant molts problemes al clavegueram, a les EDAR i, finalment, al medi ambient. Es calcula que ocasionen 8 de cada 10 embussos a les canonades. Fem un ús responsable i sostenible!

Il·lusió, ganes i responsabilitat

Amb il·lusió, amb ganes i amb un gran sentit de la responsabilitat. Amb aquests sentiments afronto el repte de continuar sent el president d'aquest consorci per als pròxims 4 anys. I amb agraïment. El primer, cap a les persones que em van acompanyar durant la tasca feta el darrer mandat. El segon, cap a la nova Junta General, que el passat 25 de novembre em va ratificar per unanimitat president per als pròxims 4 anys. I el tercer, el vull compartir entre els membres de la nova Comissió de Govern, que serà cabdal per tirar endavant els projectes de futur, i els professionals que, amb la seva feina diària, fan possible que tot això sigui una realitat.

El mandat que encetem està carregat de noves oportunitats. El nostre Consorci ha d'afrontar reptes importants. El primer, i més significatiu, serà l'ampliació territorial del seu àmbit d'actuació cap als municipis de la conca de la Tordera. Aquest fet provocarà que, en uns mesos, l'ens canviï de nom i passi a denominar-se Consorci Besòs-Tordera. Amb aquesta apertura volem donar resposta a molts pobles d'aquesta conca que, en més d'una ocasió, ens han manifestat la seva voluntat de sumar-se al nostre projecte.

A més, durant el pròxim mandat, continuarem fent costat als nostres municipis, donant-los tot el nostre suport mitjançant programes d'ajut i d'altres serveis.

I el nostre darrer compromís, però no per això menys important, el tenim i el continuarem tenint amb els nostres rius i els seus entorns. Invertirem esforços, recursos i totes les eines al nostre abast per continuar millorant els nostres entorns fluvials, els nostres rius -amb la seva flora i fauna autòctones-, els nostres camins, el nostre patrimoni... En definitiva, el millor regal que podem deixar a les generacions futures: el llegat de la natura.

SERGI MINGOTE
President del Consorci per a la
Defensa de la Conca del riu Besòs

XAVIER MARTÍ

President d'Associació Hàbitats

**“Conèixer el que tens a casa teva
és el primer pas per estimar-ho”**

“La conca del Besòs és de les que té més grups de voluntaris”

Parlem amb Xavier Martí a tocar el riu Tenes a Bigues i Riells.

En primer lloc, felicitats pel Premi Medi Ambient atorgat per la Generalitat de Catalunya...

Gràcies en nom meu i de tota l'associació. És un reconeixement dins la categoria de *Trajectòries de persones o institucions dedicades a la conservació i millora del medi ambient*, així que a mi m'ha tocat recollir-lo, però va per a totes les persones que han format part en algun moment de l'entitat: socis, equip tècnic i voluntaris.

Per què va néixer Associació Hàbitats?

Cap a l'any 1997, comença a sorgir una consciència mediambiental en el si de la societat, però és un tipus de consciència que genera entitats i accions de tipus més ecologistes, que duen a terme accions de denúncia davant impactes negatius en el medi, etc. En aquest context, un grup de 5 o 6 biòlegs, en col·laboració amb el departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona (UB), es van plantejar

fer alguna cosa diferent: crear una entitat que tingués per objectiu fer partícip a la ciutadania en la conservació del medi natural.

Qui forma part de l'entitat?

Associació Hàbitats la formen uns 130 socis, que paguen una quota, tenen dret a assistir a les assemblees, reben la nostra revista, etc. Després, tenim uns 2.000 voluntaris arreu de Catalunya, que s'han convertit en l'ànima de l'entitat. Els donem material i suport logístic per a totes les actuacions i intervencions que es fan. Vam començar amb poc més d'un centenar i ara ja fa temps que mantenim aquesta xifra. Estem dintre de la Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya. **Hi ha molt de voluntariat a la conca del Besòs?**

La conca del Besòs, juntament amb la del Llobregat, són les que tenen actualment més voluntaris.

Encarregats del Projecte Rius...

Efectivament. Aquest grup de biòlegs fundadors de l'entitat feien,

dins l'àmbit universitari, inspeccions de rius a Catalunya, d'una manera complexa i científica. Fruit d'això, i amb l'ajut de la UB, van optar per fer una adaptació més senzilla i planera adreçada a tota la ciutadania. El primer grup de voluntariat del Projecte Rius va ser el Grup de Defensa del Ter (GDT), que va col·laborar en la realització de les proves pilot entre 1997 i 1999. Seguidament es varen crear diferents grups difusors del projecte arreu de Catalunya (també al Besòs). Així, la conca del Besòs, juntament amb la del Llobregat, es va convertir de seguida en la més participativa, gràcies a la implicació de l'Ajuntament de Granollers, el Museu de Ciències Naturals de Granollers i el Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs. Així es va començar i ara, pràcticament, no hi ha cap comarca a Catalunya sense un grup de voluntaris fent inspeccions. Les dades recollides les recopilem per elaborar l'informe RiusCat, que es fa arribar als mit-

jans de comunicació i a les diferents administracions.

Tambéengegueu projectes d'adopcions...

Sí, aquests van més enllà de les inspeccions. N'hi ha diferents modalitats: les que proposen els grups de voluntaris, les que proposem directament nosaltres amb la col·laboració dels ajuntaments i/o voluntaris, i després tenim el que anomenem acords de custòdia amb propietats privades que estan a tocar de la llera. L'objectiu és dur a terme determinades actuacions per millorar un tram concret de llera. Se signen diferents convenis mitjançant els quals nosaltres ens comprometem a assessorar tècnicament les actuacions que cal fer per millorar la zona i ells a respectar aquest espai. Un exemple destacat d'adopció és el del riu Congost.

Quins projectes de futur teniu?

Tenim bastants... Un és declarar l'entitat d'utilitat pública. Els nostres recursos econòmics depenen de les subvencions i els ajuts d'organismes públics, i aquestes partides s'han reduït moltíssim fruit de la crisi. Fa un parell d'anys, vam aprovar en assemblea obrir-nos a finançament procedent de l'àmbit privat. Si ens declarem d'utilitat pública, aquelles empreses que facin donacions, patrocinis, etc. podran desgravar fiscalment els diners, i això serà un incentiu també per a elles a l'hora de col·laborar amb nosaltres.

Qualsevol empresa?

No. En el moment que ens declarem d'utilitat pública, que requerirà un temps, i comencem a donar-nos a conèixer, farem saber que un

PERFIL

Nascut a Barcelona el 29 d'octubre de 1962, Xavier Martí Ausejo és llicenciat en Biologia i professor de Batxillerat. Des de l'any 2013, presideix la Junta Directiva de l'Associació Hàbitats, de la qual n'és soci fa més de 9 anys.

requisit és que siguin empreses respectuoses amb el medi ambient, que compleixen les normatives. Les estudiarem amb detall.

Algun projecte mediambiental?

Associació Hàbitats va crear l'any 2008 la xarxa Projecte Rius per reunir totes les entitats ambientals que desenvolupaven projectes similars a la península Ibèrica i homogeneïtzar-los. Enguany, ens agradaria ampliar la xarxa a entitats del sud de França amb les quals just ara hem iniciat contactes per impulsar projecte Rius a la regió transpirenca. Això és molt interessant perquè intercanviem informació i metodologies. A més, si plantegem projectes comuns d'interès per al medi ambient, podem accedir a subvencions i ajuts europeus que ens permetran tirar-los endavant. Un altre projecte és el de la diversitat funcional. Volem adaptar tot el material que tenim dels rius a les persones amb alguna discapacitat física o psíquica. La nostra filosofia és apropar la ciutadania al riu, però hi ha una part de la ciutadania que per se està lluny del riu. Nosaltres ja hem realitzat tot l'estudi d'allò què necessitem, però algú ens ha d'ajudar econòmicament. Hem parlat amb la ONCE, però no hem tingut sort. Ara estem contactant amb altres. Per últim, hem estat una de

les entitats seleccionades pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per impartir la nova assignatura Aprenentatge i Servei de segon cicle de l'ESO, en la qual els alumnes han de combinar adquirir coneixements i donar un servei a la comunitat on viuen. De manera que prestarem l'assessorament tècnic que calgui als instituts que vulguin impartir aquesta matèria. Ara està en proves en alguns centres i en un parell d'anys serà obligatòria.

Un pas més per crear consciència mediambiental...

Sí, però encara ens falta molta i gran part de la responsabilitat recau en els mitjans de comunicació en general. Hi ha poca informació relacionada amb el medi ambient i, a més, et parlen d'allò que passa a milers de quilòmetres de casa teva, per exemple d'un petrolier que s'ha enfonsat a Alaska, però no fan referència al nostre entorn immediat. Els mitjans de comunicació haurien de donar informacions més sovint, a poder ser positives i no només negatives, dels rius que tenim a casa nostra, dels espais recuperats, de les opcions que ens ofereixen els camins fluvials... Així és com es crea la consciència ambiental. Conèixer allò que tens a prop de casa teva és el primer pas per estimar-ho i cuidar-ho.

NOVA COMISSIÓ DE GOVERN

El passat 25 de novembre, la Junta General del Consorci va aprovar per unanimitat la nova Comissió de Govern que dirigirà l'ens durant els pròxims quatre anys. Un període durant el qual el Consorci abordarà reptes importants i decisius per al seu futur.

Sergi Mingote continuarà a la presidència del Consorci durant aquest nou mandat. A més, l'acompanyaran a les vicepresidències **Joan Vila**, **Pere Grivé** i **Neus Garcia**. Així ho va ratificar per unanimitat la Junta General de l'ens, qui també va

aprovar el nomenament dels nous responsables de les subconques. Aquesta nova Comissió de Govern serà l'encarregada de tirar endavant projectes tan decisius per al Consorci com l'ampliació territorial del seu àmbit d'actuació cap als municipis de la conca de la Tordera.

De fet es preveu que, en uns mesos, l'organisme passi a denominar-se **Consorti Besòs-Tordera**.

Altres aspectes que centraran la gestió de l'ens durant aquests pròxims quatre anys són el manteniment i l'ampliació dels diferents programes d'ajuts als municipis consorciats i impulsar un flux econòmic més eficient en la gestió directa del cànon de l'aigua amb un canvi de model de finançament del sanejament a Catalunya.

SERGI MINGOTE
President

És alcalde de Parets del Vallès i ha estat president de l'ens durant els darrers quatre anys.

JOAN VILA
Vicepresident

És alcalde d'Aiguafreda i ja ha estat vicepresident del Consorci durant el darrer mandat. També va ser-ho durant el període 2003-07.

PERE GRIVÉ
Vicepresident

És 1r tinent d'alcalde i regidor de Serveis Territorials a l'Ajuntament de Llinars del Vallès.

NEUS GARCIA
Vicepresidenta

És 4a tinent d'alcalde, presidenta Àrea de Territori i Sostenibilitat i regidora de Serveis Urbans, Habitatge, Medi Ambient i Gent Gran a l'Aj. de Santa Perpètua de Mogoda.

Ma. DEL MAR GARCIA
Responsable subconca del Mogent

És regidora d'Igualtat, Medi Ambient i Sostenibilitat, Protecció de la salut pública i del barri La Bòbila a l'Ajuntament de Montornès del Vallès.

ALBERT CAMPS
Responsable subconca del Congost

És 4t tinent d'alcalde i regidor d'Obres i Projectes, Medi Ambient, Activitats i Espais Verds a l'Ajuntament de Granollers.

LLUÍS PIELLA
Responsable subconca del Tenes

És 1r tinent d'alcalde i regidor de Territori i Sostenibilitat, Urbanisme i Medi Ambient a l'Aj. de Sant Quirze Safaja.

JAUME MAURI
Responsable subconca de la Riera de Caldes

És 3r tinent d'alcalde i regidor d'Espais Públics i Sostenibilitat i de Serveis Municipals a l'Aj. de Caldes de Montbui. Renova com a responsable de subconca.

ALEX CANALÍS
Responsable subconca del Ripoll

És 5è tinent d'alcalde i regidor de Manteniment, Sostenibilitat i Medi Natural, i d'Esports a l'Aj. de Castellar del Vallès.

RUTH SOTO
Responsable subconca del Besòs

És 4a tinent d'alcalde i regidora d'Urbanisme, Territori, Turisme, Medi Ambient, Salut Pública i Promoció de la ciutat a l'Aj. de Sant Adrià de Besòs.

Remuntada a peu del riu Tenes en cinc caminades

El passat diumenge, 17 de gener, unes 170 persones van participar en la primera de les cinc etapes de la **Remuntada a peu del riu Tenes 2016**, una sèrie de travesses matinals, aigües amunt, que alternen camí fluvial, corriols i camins ramaders. La resta de passejades tindran lloc el tercer diumenge dels mesos febrer, març, abril i maig. El punt final serà a la capçalera de la Collada i en total es recorreran més de 50 km.

L'ACAA presenta les conclusions del I Congrés

Les reflexions i opinions que es van generar durant la celebració del **I Congrés de l'Aigua a Catalunya**, organitzat al març per l'Associació Catalana d'Amics de l'Aigua (ACAA), es van sotmetre a un estudi i anàlisi exhaustiu del qual s'han extret 12 grans reptes o conclusions, com ara la garantia del subministrament, especialment significatiu a l'Àrea Metropolitana de Barcelona; la necessitat d'incrementar els recursos públics i privats en R+D, la gestió pública de totes les aigües i l'elaboració d'un nou model de sanejament a Catalunya que tingui el compte el canvi climàtic. L'ACAA també posa l'accent en l'optimització del consum energètic de les EDAR's i en planejaments urbanístics basats en les relacions riu-municipi.

Darrera jornada de voluntariat al Congost

Sota el nom **Viu el riu Congost!**, Associació Hàbitats va organitzar el passat mes de novembre l'última jornada de voluntariat dins el projecte de restauració del riu Congost al tram comprès entre Les Franqueses del Vallès i Canovelles. L'activitat va aplegar una quarantena de persones que van assistir a una sessió d'anellament d'ocells i van construir caixes-niu per dotar a aquest grup faunístic de refugis per a la seva reproducció.

El Dia Mundial dels Ocells aplega 250 persones a Santa Eulàlia de Ronçana

El Parc de Can Font, a Santa Eulàlia de Ronçana, va acollir el passat mes d'octubre la celebració del **Dia Mundial dels Ocells**. Unes 250 persones van passar per aquest espai verd situat a tocar del riu Tenes per prendre part de les diferents activitats. La sortida guiada per a l'observació d'ocells va comptar amb unes 60 persones, que van observar diferents espècies d'aus, entre elles esplugabous, estornells, astors, pit-roigs i un exemplar de falcó pelegrí. Van ser moltes les famílies que van gaudir dels diferents tallers de

menjadores, caixes-niu i pintura. Els participants van construir 80 caixes-niu. A més, es van poder veure algunes de ben originals pintades i decoradores a l'Exponius, que va instal·lar el GOT. Durant tot el matí, el Grup PARUS va dur a terme una sessió d'anellament científic durant la qual es van anellar una trentena d'aus, entre elles dos exemplars de blauet. Aquesta activitat l'organitzen des de l'any 2008 el GOT i el Consorci, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Santa Eulàlia, el Grup PARUS i el Museu La Tela de Granollers.

Un reportatge sobre el retorn de la llúdriga al Tenes, premi ATLL de l'aigua

El periodista vallesà **Pere Nadal**, de la televisió local de Santa Eulàlia de Ronçana, **Canal SET**, ha guanyat un dels tres accèssits dels **II Premis periodístics ATLL de l'Aigua** pel seu reportatge *La nova veïna del Tenes*, que es va emetre al novembre de 2014 dins l'espai Objectiu SET. En els 14 minuts que dura aquest treball, Nadal recull el testimoni dels diferents professionals i experts que van dur a terme les tasques de seguiment oportunes fins a aconseguir les imatges que testifiquen el retorn d'aquest mamífer al riu Tenes. El jurat ha destacat que el reportatge valora la recuperació experimentada per rius com el Tenes, que fa uns 30-40 anys estaven totalment degradats i que, arran de les millores en sistemes de sanejament, amb un control d'abocaments, i una major cura pel medi, han suposat la reaparició d'espècies com la llúdriga, que esdevé el millor indicador de qualitat del riu.

Viu el Besòs rep més de 5.200 estudiants

Durant el curs 2014-15, 5.209 alumnes de 80 escoles i centres formatius han pres part del programa d'educació ambiental **Viu el Besòs**, que organitza el Consorci. De les 9 activitats proposades, 'Vida d'un riu' (amb 1.454 participants) ha estat el més demandat. La resta d'activitats segons nombre de participants han estat 'Bèsties i bestioles', 'Coneguem la depuradora', 'El riu a l'escola', 'El joc de l'Aiguòmetre', 'De la depuradora al riu', 'Rius de conte', 'Com tenir cura dels rius' i 'L'estat ecològic dels rius'. Enguany, els centres educatius han procedit de 23 municipis de la conca del Besòs.

Zumba i spinning a la XIII Bicicletada del Besòs-Decabike

La tradicional bicicletada popular que organitza el Consorci, amb l'Ajuntament de Santa Adrià de Besòs i el suport tècnic de la Federació Catalana de Ciclisme, va celebrar el passat mes de maig la seva XIII edició carregada de novetats i amb un miler de ciclistes. La botiga **Decathlon Port Fòrum-Sant Adrià** s'ha sumat a l'organització de la prova. Per aquest motiu, la pedalada va estrenar denominació: **XIII Bicicletada del Besòs-Decabike**. També, es va crear un nou punt d'incorporació a Santa Coloma de Gramenet, a 6 km de l'arribada, pensat per a aquelles persones que no facin llargs trajectes en bicicleta i a famílies amb nens petits.

La pedalada manté però les sortides de Granollers i Montornès del Vallès, i el punt d'incorporació de Montcada i Reixac. Aquesta botiga Decathlon va organitzar a l'arribada, al Parc Fluvial de Sant Adrià de Besòs, una festa oberta a tothom, amb jocs per als nens, taules de ping-pong, música i tallers de *zumba* i *spinning*, entre altres. En paraules del president del Consorci, Sergi Mingote, **"amb totes aquestes aportacions, la nostra bicicletada es consolida com una activitat per fer esport en família en uns entorns naturals per a molts desconeguts"**. La jornada, acompanyada pel bon temps, va transcórrer amb normalitat i sense cap incident destacat.

Arranjat el camí fluvial del riu Congost entre Figaró i La Garriga, nova alternativa a la C-17

Prop de 300 persones van assistir el passat 24 de gener a l'acte inaugural dels treballs de condicionament duts a terme en el tram de camí fluvial entre La Garriga i Figaró-Montmany. La millora del terreny, el desbrossament, la col·locació de tanques de seguretat i l'ampliació del camí són alguns dels canvis més significatius.

D'esquerra a dreta: Neus Marrodan, 1a tinent d'alcalde de l'Ajuntament de La Garriga, Sergi Mingote, president del Consorci, i Maite Carrillo, alcaldessa de Figaró-Montmany, durant el tall de la cinta inaugural a l'inici del camí a La Garriga (zona d'Els Pinetons).

Els 3,38 km de camí fluvial que uneixen els termes municipals de La Garriga i Figaró-Montmany, tot resseguint el riu Congost, són ara més accessibles i segurs gràcies al conjunt d'actuacions que s'han dut a terme. El passat mes de maig, els ajuntaments d'ambdós municipis, el Consell Comarcal del Vallès Oriental i el Consorci van

ratificar un conveni per a la recuperació d'aquest espai amb l'objectiu de millorar la connectivitat. Les obres, que es van realitzar entre els mesos de juliol i novembre -amb un cost de poc més de 102.000 euros-, han consistit en el desbrossament i condicionament del terreny, amb la millora del paviment, l'adequació dels passos

estrets i penjants, amb la col·locació de tanques per a l'augment de la seguretat, i l'ampliació del camí que, exceptuant determinats punts, té ara una amplada de 2 m. El gual de la Peçola, punt on el riu creua el camí, és ara de fàcil accés, gràcies a la col·locació de pedres, i ha incrementat la seva seguretat amb un indicador de nivell d'aigua.

Els prop de 300 caminants, que van fer el recorregut inaugural des de La Garriga i fins a Figaró-Montmany (a la zona de les piscines), van comprovar com els treballs duts a terme permeten ara caminar, córrer, anar en bicicleta o, fins i tot, a cavall, en condicions molt més segures.

Joan Vila, Sergi Mingote i Neus Marrodan durant la passejada, que també va comptar amb la presència de tots els vicepresidents del Consorci, alguns responsables de subconca i altres autoritats polítiques.

En bici, a peu o a cavall

"Per al nostre poble aquest nou camí és un privilegi perquè és una nova infraestructura de connexió i una alternativa a la C-17". Amb aquestes paraules Maite Carrillo, alcaldessa de Figaró-Montmany, explicava la gran importància d'aquesta recuperació durant l'acte d'inauguració del passat 24 de gener. Una activitat que va aplegar prop de 300 caminants que van recórrer el camí.

Aquest projecte dona resposta a la necessitat d'oferir una via de connexió més segura i en un entorn natural molt més agradable a ciclistes, així com a persones a peu o, fins i tot, a cavall. "És un camí que sempre ha estat en ús però ara el tenim més transitable, amb més mesures de seguretat per a que tothom pugui fruit del riu i el seu entorn", va precisar Neus Marrodan, 1a tinent d'alcalde de l'Ajuntament de La Garriga.

Connectar amb la natura

Aquest tram de camí fluvial permet també connectar amb diferents ru-

tes GR i està envoltat pels Cingles de Bertí i el Montseny.

Ferran Jiménez, membre del govern del Consell Comarcal del Vallès Oriental, va posar de manifest la importància d'aquest arranjament que "ofereix un nou vincle entre dos municipis de la nostra comarca i crea nous espais que permeten a la ciutadania conèixer la natura, el patrimoni i l'entorn fluvial que tenim al Vallès Oriental".

Per últim, Sergi Mingote, president del Consorci, va incidir en la

capacitat de diàleg, coordinació i de sumar esforços de totes aquestes administracions. "Aquests poc més de 3 km són el resultat d'haver treballat de manera conjunta pel bé comú", va matisar. Per a Mingote, la recuperació d'entorns i camins fluvials és una de les línies de treball del Consorci: "Hem de continuar generant i recuperant espais que serveixin per apropar la ciutadania al riu i al fantàstic patrimoni que tenim a la nostra conca".

B

Tram del camí que toca a la C-17 abans i després de les obres d'adequació.

El pas al gual de la Peçola s'ha solucionat amb la col·locació de pedres i compta ara amb un indicador de nivell d'aigua.

“L'URL ens ha permès fer investigacions fins ara impossibles”

El laboratori experimental Urban River Lab, instal·lat a l'EDAR Montornès del Vallès, ha assolit el seu primer any en funcionament. Dotze mesos durant els quals ha acollit investigadors d'arreu del món i ha confirmat el possible paper actiu de determinades plantes en la millora de l'aigua efluent de depuradora.

Entrevistem a Eugènia Martí
Investigadora del CEAB-CSIC

Quines investigacions s'han dut a terme aquest primer any d'existència?

L'objectiu inicial era avaluar el paper de diferents espècies de plantes aquàtiques (macròfits) sobre la qualitat de l'aigua dels efluentes de les depuradores. Hem estudiat cinc espècies molt emprades a les restauracions fluvials: el lliri, la boga, el jonc, el canyís i la lisimàquia. Hem analitzat el funcionament del sistema amb plantes i sense, per veure el rol funcional d'aquestes pel que fa a l'eliminació d'amoni, nitrat i fòsfor. Pel que fa a l'eliminació de nitrogen hem fet un pas més enllà i ens hem centrat en el funcionament d'aquests sistemes quan es veuen afectats per la disponibilitat de carboni a l'aigua. Aquestes han estat les dues grans línies dels treballs realitzats.

En col·laboració amb investigadors d'arreu del món...

En un any, han passat per l'URL investigadors, estudiants de tesi, estudiants de màster i, fins i tot, de batxillerat. Hem tingut investigadors treballant en experiments procedents d'Anglaterra,

Alemanya, EUA, França, Dinamarca, Argentina i Itàlia. I tenim un grup d'estudiants de doctorant de Grècia, Holanda, Anglaterra i Alemanya que estan fent aquí la seva tesi sobre les investigacions comentades anteriorment.

Ja tenim conclusions?

Pel que fa al funcionament de l'autodepuració, els números que ens han anat sortint fins ara indiquen persistentment que, després de transcórrer l'aigua per aquests 12 metres de canal, l'amoni queda molt reduït, passant d'uns 0,8 ppm a l'entrada, a uns 0,02 o 0,005 ppm a la sortida. La reducció és molt significativa.

Pel que fa als nitrats, no es veu una davallada molt consistent, però sí que hi ha moments que es veu que s'elimina nitrat.

Per últim, hem de seguir treballant pel que fa al fòsfor perquè les plantes no acaben de ser reactives en l'eliminació d'aquest element.

Hi ha diferències entre plantes?

El lliri funciona bé. Els primers resultats que tenim indiquen que si es produeix pèrdua neta de nitrogen de l'aigua a l'atmosfera, aquesta sempre està associada als canals amb lliris. Quant de consistent és això? En aquests moments no ho podem dir, però sí que puc afirmar que hi ha comportaments diferencials segons l'espècie.

Quan es donaran a conèixer resultats definitius?

Ben aviat, durant aquest primer trimestre de l'any. Tenim moltes coses analitzades, ara cal posar-ho tot en comú, fer càlculs... I això ens ajudarà a avançar i preparar les bases per a les investigacions futures.

Quins treballs es faran enguany?

Centrarem les investigacions en dues espècies: el lliri -volem incidir i conèixer com és aquesta resposta, si es manté, si varia, si és més alta en un moment que en un altre-, i el canyís, que es fa servir molt en restauració. Seguirem les seves evolucions amb més detall.

D'altra banda, volem dur a terme unes proves fent servir un sediment testat format per runes i graves reutilitzades, que s'empra molt en la restauració de camins. Omplirem 3 canals amb aquest sediment i altres 3 amb el sediment que fem servir normalment, i analitzarem i contrastarem els resultats.

Amb quin objectiu?

Creiem que ens pot ajudar a solucionar el tema de l'eliminació del fòsfor. Es tracta d'un material més calcari, amb una superfície d'absorció més gran i potencialment pot ajudar a eliminar el fòsfor. Si dona bons resultats, es podrien solucionar dos aspectes: l'eliminació de fòsfor i la reutilització d'aquests materials com a sediment.

Resultats amb aplicació real...

Aquest és el valor afegit de l'URL. Permet investigacions fins ara impossibles, veure processos que es produeixen a la llera del riu, però que allà no es poden avaluar. I el més interessant és que ens permet examinar coses en tàndem, des del punt de vista científic i de recerca aplicada, oferint eines per optimitzar les restauracions fluvials futures.

Albert Sorolla, de Naturalea, i Eugènia Martí fent treballs a l'URL aquest passat estiu.

L'Urban River Lab estrena pàgina web

Des de poder veure com és realment la infraestructura, quines recerques s'han dut i/o s'estan duent a terme, quins serveis ofereix, quines són les persones i entitats que formen part d'aquest projecte i/o conèixer què han dit els mitjans de comunicació

d'aquesta instal·lació única i pionera a Europa. Aquestes són algunes de les possibilitats que ens ofereix la nova pàgina web de l'URL (www.urbanriverlab.com). En aquests moments, està disponible en català i en poc temps es podrà consultar també en anglès i portuguès.

La vida a la Conca del Besòs...

Cranc de riu ibèric (*Austropotamobius pallipes*)

Característiques i curiositats

Crustaci decàpode. Té cinc parells de potes, el primer dels quals són pinces que li serveixen com a defensa. La closca pot ser de color marró, verda o grisa. La closca i les seves pinces són rugoses. Té hàbits nocturns. Darrerament s'ha produït un descens notable en les poblacions d'arreu d'Europa, arribant a desaparèixer a molts rius. És omnívor. S'alimenta de qualsevol tipus de matèria orgànica, fins i tot carronya.

El trobem a...

Rierols d'aigües clares, oxigenades i de poca fondària. Viu a caus fets a la llera dels rius o a les parts submergides de les vores, lluny dels corrents d'aigua.

Retorneu-me
la vida que m'heu pres.

Les arbredes a les riberes,
les niuades d'ocells,
les granotes, els peixos....

La meua vida
serà la vostra salut
i el vostre goig

La meua vida
serà la vostra salut
i el vostre goig

Consorci per a
la Defensa
de la Conca del

Entitat Delegada
per al Sanejament

Oficines: Av. Sant Julià, 241 08403 GRANOLLERS - Tel. 93 840 52 70 - Fax 93 849 88 42

a/e: besos@besos.cat

www.besos.cat